

Hilversum 10 april 2026

Schriftelijke vragen over Begrazingsbeheer Gooise heide

Geacht college,

In recente berichtgeving is aangegeven dat begrazing door koeien in (delen van) heidegebieden wordt aangepast of verminderd, mede vanwege de bescherming van de zandhagedis. Daarbij wordt gesteld dat met name in kleinere natuurgebieden negatieve effecten kunnen optreden.

Onze fractie hecht aan zorgvuldig natuurbeheer, maar wil tevens voorkomen dat op basis van beperkte of eenzijdige aannames ingrijpende maatregelen worden genomen die ten koste gaan van landschap, beleving en praktische uitvoerbaarheid.

Naar aanleiding hiervan stellen wij de volgende vragen:

1. Kan het college bevestigen of deze problematiek aantoonbaar speelt in de heidegebieden rondom Hilversum, en specifiek de Hilversumse heide (zuid) en de gebieden richting Loosdrecht? Zo ja, op welke locaties en in welke aantallen komt de zandhagedis daar voor?
2. In de berichtgeving wordt gesproken over negatieve effecten in 'kleinere natuurgebieden'. Kan het college toelichten wat onder 'klein' wordt verstaan en of deze situatie daadwerkelijk van toepassing is op de heidegebieden in en rond Hilversum?
3. Kan het college aangeven in hoeverre het gestelde negatieve effect van begrazing door runderen eenduidig en wetenschappelijk vastgesteld is? Zijn er ook onderzoeken die wijzen op positieve effecten van begrazing?
4. Waarom worden bepaalde runderen (zoals Charolais) verwijderd, terwijl andere runderen (zoals Schotse Hooglanders) wel blijven? Wat is het aantoonbare verschil in impact?

5. Waarom is gekozen voor het (gedeeltelijk) verwijderen van runderen, in plaats van minder ingrijpende maatregelen zoals aanpassing van aantallen, seizoensbegrazing of bescherming van kwetsbare zones?
6. Hoe wordt concreet voorkomen dat door deze maatregel vergrassing toeneemt, heide dichtgroeit en de bredere biodiversiteit onder druk komt te staan?
7. In hoeverre spelen andere factoren een rol in de achteruitgang van de zandhagedis, zoals recreatiedruk, honden en klimaat?
8. Deelt het college dat grazende runderen bijdragen aan de beleving en aantrekkelijkheid van het gebied voor inwoners en bezoekers? Hoe is dit meegewogen?
9. Welke gevolgen heeft deze wijziging voor beheerlasten, kosten, toezicht en eventuele regeldruk voor gebruikers?
10. Welke meetbare doelen zijn gekoppeld aan deze maatregel en binnen welke termijn wordt geëvalueerd? Is het college bereid bij te sturen indien nodig?
11. Deelt het college dat natuurbeheer een brede afweging moet zijn, waarin naast soortenbescherming ook landschap, recreatie en draagvlak worden meegenomen?

Fractie Durlacher

Frederique Durlacher & Anita Leeuwin